

Audi Q3
#tienesWanderlust
Desde 27.200€*

Pruébalo Conócelo

*Condiciones

Hemeroteca

Suscríbete

Clasificados

Domingo, 01 mayo 2016

Cartelera

TV

Tráfico

S Francesc J. Her

Menú

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Cultura Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia

Suscriptor

Agencia Tributaria

Levante-EMV » En Domingo

Suscriptor

5

València va acollir centenars de persones refugiades

El refugiat cego

Una d'elles fou un músic cego que va adquirir protagonisme per una fotografia de Luis Vidal

01.05.2016 | 03:38

FRANCESC J. HERNÀNDEZ | DEPARTAMENT DE SOCIOLOGIA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

La magnífica fotografia de Luis Vidal d'un violinista cego amb el seu gos fou publicada en el llibre «Historia Gráfica de Valencia», editat per Levante-EMV l'any 1998. El músic es trobava al carrer Barques de València, quasi en la cantonada amb el carrer Pérez Pujol i molt a prop de l'entrada de l'Hotel Reina Victòria. L'edifici de l'esquerra és el Banc d'Espanya. El gos, amb ulls tendres, contempla el fotògraf; el cego ignora que l'objectiu de la càmera l'enfoca; dues dones passen al costat del músic ambulant, aparentment ignorant-lo. Pels cartells que hi ha sobre la façana podem datar la fotografia el maig de 1937.

El refugiat cego

En aquell mes, València fou bombardejada pels avions feixistes. En abril ho havia estat Guernika. Gerda Taro, una jove fotògrafa de vint-i-sis anys, companya de Robert Capa, retratà els efectes del bombardeig: víctimes de totes les edats acumulades al dipòsit de cadàvers. La mateixa Gerda Taro morí el juliol, mentre prenia fotografies al front de Brunete. Resulta esgarificant pensar en les dificultats del violinista cego i el seu gos per trobar un refugi contra les bombes quan udueren les alarmes antiaèries.

Els cartells sobre la façana ens afegeixen un altre detall significatiu. Podem veure les convocatòries dels mítings pel Primer de Maig. Es pot distingir un cartell del Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM) i la Juventut Comunista Ibèrica (JCI), mig tapat per un altre del Partit Socialista, el Comunista i la UGT. No és casualitat. Precisament en aquells dies, a l'Espanya republicana es va palesar la divisió entre aquells grups polítics que, com el POUM o la CNT, consideraven que s'havia de fer la revolució social com a mitjà per guanyar la guerra, i aquells altres grups que proposaven concentrar esforços en la contesa bèl·lica, posar sota control les milícies obreres i ajornar el procés revolucionari per al temps de la pau, com era el cas de socialistes i comunistes. Aquest enfrontament estratègic, al lluit en la fotografia pel fet que el cartell d'uns mig tape el dels altres, desencadenaria entre ells enfrontaments armats: són els dramàtics esdeveniments del maig del 1937, que causaren uns centenars de morts. Aquells enfrontaments tingueren com a epicentre els tiroteigs a la plaça de Catalunya de Barcelona dels primers dies de maig, tot just quan es faria la foto del cego. El novel·lista George Orwell fou testimoni de les pugnes entre militants del Partit Socialista Unificat de Catalunya i guardies d'assalt, reforçats per tropes arribades des de València, i les milícies de la CNT i del POUM. A la seua obra «Homenatge a Catalunya» descriu els fets i comenta: «Sospite que poques experiències poden ser més fastigüejadores, més decebedores o, finalment, més crues per als nervis que aquells terribles dies de combats al carrer».

Qui era el cego?

La premsa de l'època ens permet saber més del músic cego i el seu gos. El violinista era un refugiat, una de les moltes persones que foren evacuades a València per protegir-les del front de guerra. Ho va escriure Victorina Durán Cebrián, també ella refugiada a València, en un article publicat el juliol de 1937 al setmanari «Crónica». Victorina Durán fou una especialista en vestimenta teatral i precursora del feminism, que estigué a València abans de marxar a Buenos Aires per treballar amb Margarita Xirgú. En un article on repassa els nombrosos madrilenys que troba a la nostra ciutat i que es titula precisament «¿Dónde están los valencianos?» escriu: «Encuentro también a dos amigos de

Suscriptor | En Domingo

Contenido exclusivo para suscriptores digitales

El lado más oscuro de la red

Unidades especiales de la Guardia Civil y de la Policía rastrean la Internet profunda con virus de...

Todas las noticias de En Domingo

Querida mamá,
siempre nos has enseñado la importancia de estar bien informados y tener sentido crítico. Por ello este año he decidido regalarte algo muy especial:
Todos los contenidos exclusivos y la mejor información al momento con tu periódico de confianza.
Para que disfrutes y estés al día desde casa.

¡Felicidades mamá!

REGALA
Suscriptor
de LEVANTE-EMV.COM

Madrid: un pobre que toca el violín, y su perro, ese perro simpático, de pelo tioso, rubio y negro, que sostiene el plátano con la boca. Todos le hemos visto siempre en la Carrera de San Jerónimo, y ahora me parece ver tras él el escaparate de tapices de los Almacenes Rodríguez». L'article s'acompanyava d'una altra fotografia del cego, feta també per Luis Vidal, probablement al mateix indret del

carrer Barques, però des d'altre angle. Tres mesos després, el mateix setmanari «Crónica» publicà una novel·la per fascicles del periodista Rafael Martínez Gandia. A l'obra, titulada «Marión. Ni soltera, ni casada, ni viuda», es fa esment de cego amb el gos. L'autor rememora una nit de carnestoltes a Madrid, en la qual trobà el violinista al carrer Alcalá: «el perro sostenía entre los dientes el plátano, sobre el que las monedas de los eufóricos transeúntes caían con frecuencia». Els carnestoltes recordats per Rafael Martínez serien lògicament anteriors al començament de la Guerra Civil l'any 1936.

La primera descripció del cego de la fotografia que hem trobat es deu a la ploma de l'escriptor peruà Felipe Sassone, un periodista i, sobretot, dramaturg, que va compondre més de cinquanta peces teatrals. En un article publicat a la revista «Blanco y Negro» el juny del 1932, el cego i el seu gos són descrits al mateix punt que ho va fer Rafael Martínez: al carrer Alcalà de Madrid, junt a l'antic ministeri d'Hisenda. El text ens informa que el cego procedia de Galícia i que el gos (tal vegada un gos anterior al de la fotografia) portava un rètol «Se vende para guardián de hotel o cortijo». Segons Sassone, el cego explicava: «Es cuanto puedo hacer por él; comerá mejor y trabajará menos. Yo enseñaré a otro. Muy pronto aprenderé».

També Alonso Zamora Vicente, escriptor i catedràtic d'universitat, parlava d'un cego que tocava el violí a la Plaza de la Cebada de Madrid en la seua novel·la autobiogràfica «Primeras Hojas». El mateix va fer el periodista José Baró Quesada, autor d'obres literàries sobre Madrid, en un article publicat per l'ABC el març de 1971. Però aquests textos no aporten molta més informació sobre qui era el personatge retratat al carrer Barques. Sí que ho fa, però, un «Reportatge exòtic», publicat per l'escriptor Emilio Morales de Acevedo en la revista «El siglo futuro», el juliol de 1935. L'exotisme del reportatge rau en què l'autor s'imagina una entrevista amb el gos. Segons l'article, el violinista, que tocava a l'estiu en nit madrilenya entre l'edifici d'Hisenda i el de Belles Arts del carrer Alcalà, era d'origen galleg. El gos que l'acompanyava, el protagonista del reportatge, pensava en sindicar-se (una al·lusió irònica al moment social i polític) i estava cansat d'escutar sempre la mateixa peça musical: «Otra noche seguiremos... ¿No oye usted?... ¡Ya comienza a templar las cuerdas!... ¡Ya se coloca el violín debajo de la barbilla!... ¡Ya tira del arco!... ¡Ya suena!... ¡voy a escuchar por la diezmillonésima vez la serenata de Schubert!». El periodista, escriu, deixa dos monedes des d'una certa altura en el platet metàl·lic (perquè sonen i el cego se n'adone) i el deixa quan sonen les dotze en el rellotge de la Porta del Sol (un so que ara ens és familiar per les campanades de Cap d'Any).

Als primers dies de maig de 1937, els grups republicans intercanviaven trets a la Plaça de Catalunya, un refugiat d'origen galleg interpretava la Serenata de Schubert al carrer Barques de València i cossos de totes les edats, destrossats per les bombes i la metralla, s'acumulaven al dipòsit de cadàvers.

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Publicidad

Agencia Tributaria

CONTRIBUIMOS PARA RECIBIR

Agencia Tributaria

Hotel Campus UAB
Nueva Habitación Executive

Infórmate

Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO
[Mapa web](#)

C. Valenciana

Valencia
El tiempo
Transportes en Valencia
Tráfico en Valencia
Cartelera de cine
Fallas
Servicios

Clasificados

tucasa.com
Iberpisos
Iberanuncio
Ibercoches
Iberempleo
Anuncios breves
Cambalache

Especiales

Lotería Navidad
Lotería el Niño
Fórmula 1
Premios Cine
Premios Globos de Oro
Elecciones Generales
Resultados Elecciones

levante-emv.com

Contacto
Atención al lector
Conózcanos
Localización
Club Diario Levante
Política Medioambiental
Aviso legal
Política de cookies

Publicidad

Publicidad

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica
[Diari de Girona](#) | [Diario de Ibiza](#) | [Diario de Mallorca](#) | [Empordà](#) | [Faro de Vigo](#) | [Información](#) | [La Opinión A Coruña](#) | [La Opinión de Málaga](#) | [La Opinión de Murcia](#) | [La Opinión de Tenerife](#) | [La Opinión de Zamora](#) | [La Provincia](#) | [La Nueva España](#) | [Levante-EMV](#) | [Mallorca Zeitung](#) | [Regió 7](#) | [Superdeporte](#) | [The Adelaide Review](#) | [97.7 La Radio](#) | [Eurosresidentes](#) | [Lotería Navidad](#) | [Premios Cine](#)